

van financiën *ad interim*, gevraagd is of hij bereid was voor een belangrijke geheime operatie te zijner tijd f 1 mln ter beschikking te stellen.¹

De Bruyne diende vervolgens Plan B bij SOE in – een plan dus voor een uitgebreider inzet van de 'Nederlandse Geheime Organisaties (OD)'. Hij deelde aan SOE mee dat enkele van de agenten die voor het *Plan for Holland* uitgezonden werden, instructie moesten krijgen, namens hem contact op te nemen met de leiding van de OD – Bingham gaf die instructie niet door (de OD werd immers buiten het *Plan for Holland* gehouden) en het gevolg was dat de Bruyne begin februari '43, toen hij van het sinds kort bestaande Bureau Inlichtingen vernomen had dat de OD wel degelijk nog bestond (de 'derde' OD namelijk, te weten die welke sinds de zomer van '42 door Six opnieuw opgediend werd), aan SOE schreef dat hij het '*astounding and unsatisfactory*' vond dat er nog steeds geen verbinding met de OD tot stand gekomen.² Twee weken later drong hij er bij SOE op aan, bij de recrutering van de tienduizend man voor de B-phase toch vooral de OD in te schakelen, bij voorkeur door een lid van de OD-leiding naar naar Engeland te laten overkomen. Die voorstellen leidden tot een uitgebreide correspondentie waarbij SOE (als hoofd van de *Dutch Section* was de stugge Blizard nu ook formeel door de meer toeschietelijke Bingham vervangen) in zoverre wat klaarder wijn schonk dat nu op schrift gesteld werd dat SOE in het geheel niet voelde voor de vorming van een gecentraliseerd ondergronds leger maar liever gewestelijke detachementen organiseerde.

Wij moeten wel aannemen dat SOE, door het *Englandspiel* misleid, meende, ook met de organisatie van de tot Plan B behorende detachementen enige vorderingen te maken. Immers, als uitvloeisel van het *Plan for Holland* moesten 500 *stenguns* en 1 250 pistolen in Nederland gedropt worden, maar aan de Duitsers vielen in het kader van het *Englandspiel* 800 *stenguns*, 60 *brenguns* (lichte machinegeweren) en 2 000 pistolen in handen.

Hoe dat zij, voorgelicht door SOE koesterden de Nederlandse autoriteiten die weet hadden van wat ondernomen werd, zich van de zomer van '42 af in de overtuiging dat de vorming van gewapende groepen welke bij een

¹ De opleiding van de SOE-agenten werd geheel door de Engelsen betaald, maar hun uitrusting en het geld dat zij nodig hadden, werd voor de helft betaald door de Nederlandse regering; wij nemen aan dat SOE aan de f 1 mln van die regering zelf f 1 mln moest toevoegen. ² Brief, 10 febr. 1943, van M. R. de Bruyne aan SOE, aangehaald in J. F. W. Nuboer: 'De organisatie der Nederlandse militaire inlichtingendiensten te Londen in de oorlogsjaren 1940-1945 (voorlopig overzicht)', p. 6 (*Enq.*, punt f, bijl. 71).